

Gerek çelikle, gerekse fide ile üretimde ilk yıl tesis yılı olarak düşünüldüğü için ürün beklenmese de iyi gelişmiş bir kekik tesisinde bir biçim uygulanabilir. Kekikte en uygun biçim zamanı çiçeklenmeye başladığı dönemdedir. Hasat, bitkinin dallarını koparma şeklinde değil bıçakla keserek yapılmalıdır. Biçim yüksekliği 15 cm. civarında olmalı ve kökler zarar görmemelidir. Hasattan sonra sulama ve ot alma gibi bakım işlemleri hemen yapılmalıdır. 2. yıldan itibaren iyi gelişmiş ve sulama imkanı olan kekik plantasyonundan 2-3 biçim alınabilir. Her hasattan sonra sulama ve bakım işlemleri aksatılmadan yapılmalıdır.

9- KURUTMA:

Hasat edilen kekikler tarladan hemen toplanmalı, temiz ve gölge bir yere taşınmalı, kurutulmak üzere serilmelidir. İyi bir kurutma için serme kalınlığı 20 cm.yi geçmemelidir. Kekik dalları sık sık alt üst edilerek havalandırılmalı, kızışma ve dolayısı ile renk kararmasına meydan verilmemelidir. Uygun koşullarda kurutulmuş kekikler dövülerek yaprakları saplarından ayrılır, yapraklar çuvallanarak pazarlanıncaya kadar serin ve kuru bir yerde muhafaza edilmelidir.

Baharat olarak tüketilen kekik yapraklarının üst üste 30-40cm'den daha kalın yığılmamalı ve kızışmaya meydan vermeyecek şekilde ara sıra karıştırılmalıdır.

10- HARMAN:

Kurutulan kekiği pazarlayabilmek için sap ve yapraklarının birbirinden ayrılması gerekmektedir. Bu çok küçük alanlarda yapılan üretimlerde; kekik yığın haline getirilir ve bu yığın bir sopa yardımı ile dövülür ve sonra bir elek yardımı ile sap ve yaprakları birbirinden ayrılır. Büyük çaplı üretimlerde ise; buğday ve benzeri ürünleri saplarından ayırmaya yarayan patoz veya biçerdöver gibi tarım makinelerinde gerekli hava ve elek yardımı yapılarak kekik yaprakları saplarından ayrılabilir.

11- VERİM:

Şimdiye kadar yapılan araştırmalar ışığında İzmir kekiğinden elde edilen kuru yaprak veriminin iyi tarla ve bakım koşullarında dekara ortalama 400-500 kg. arasında değiştiği ancak bu verimin bakım şartları ve ekolojiye bağlı olarak 800 kg.a çıkabildiği gibi 100 kg.a da inebilmektedir.

12- KEKİK ÜRÜNÜ VE PAZARLANMASI:

Yurt içinde tüketilen, Yurt dışına ihraç edilen kekiğin büyük bölümü Antalya, Muğla, Aydın, İzmir, Denizli, Çanakkale ve diğer illerin florasından toplanmaktadır. Son 5-6 yıldır Ege Bölgesinde kekik tarımı hızlı yayılma göstermiş, standartlara uygun ürün elde edilmeye başlanmıştır. Kekik tarımının hızla yayılması alternatif bitki olarak önem kazanmasından kaynaklanmaktadır. Kekik yurt içinde büyük ölçüde baharat olarak, az miktarda da kekik yağı veya kekik suyu şeklinde tüketilmektedir. Kekiğin büyük bölümü yurt dışına yarı ya da tam işlenerek ve paketlenerek ihraç edilmektedir.

DEĞERLİ ÜRETİCİLERİMİZ

Tarlalarınızı sürekli olarak kontrol ediniz.

İl Müdürlükleri tavsiyelerine uygun olarak hareket ediniz.

En etkili mücadele, teknik tavsiyelere uymakla mümkündür.

Daha Geniş Bilgi için

İl ve İlçe Müdürlüklerimize Başvurunuz.

0 258 212 54 80 (4 Hat)

0 258 212 54 87

www.denizlitarim.gov.tr

info@denizlitarim.gov.tr

**Ürününüz Bol,
Kazancınız Bereketli Olsun...**

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

DENİZLİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

KEKİK YETİŞTİRİCİLİĞİ

(Origanum sp)

DENİZLİ

Kekik ilimizin önemli ihraç ürünlerimizden biridir. Türkiye dünya kekik ticaretinin yaklaşık %70'ini elinde tutmaktadır. Türkiye'de "kekik" olarak tanımlanan Lamiaceae familyasına ait pek çok aromatik bitki türü bulunmasına rağmen, özellikle uçucu yağı karvakrol ve timol içeren türler "kekik" olarak kabul edilmektedir. Bu türler arasında Thymus, Origanum, Satureja, Thymbra ve Coridothymus cinsleri hem yayılış olarak hem de ekonomik olarak büyük önem taşımaktadır.

Dünya ticaretinde "Oregano" veya "Origanum" adı altında Origanum türlerinden başka bazı Lippia ve Thymus türleri de bulunmaktadır. Avrupa ve Amerika'da ekonomik öneme sahip fenolik türler: Türk kekiği (Origanum onites L.) , Yunan kekiği (Origanum vulgare L. spp. viridi (Boiss)Hayak), İspanyol kekiği (Coridothymus capitatus L. Hoffmann ve Link) ve Meksika kekiği (Lippia graveolens HBK)dir. Ancak hiçbir zaman Origanum onites L. türü tek başına ihraç edilmemektedir.

Türkiye'den ihraç edilen kekik türleri içerisinde İzmir kekiği (Origanum onites L.) en büyük paya sahiptir.

Ege ve Akdeniz Bölgesinden toplanan kekik türleri arasında Origanum onites (İzmir kekiği), Origanum majorana (beyaz kekik), Origanum minutiflorum (Sütçüler kekiği, endemik bir tür), Origanum syriacum var. bevanii, Thymbra spicata veya T. sintenisii (Zahter, Kara kekik, Sivri kekik), Satureja cuneifolia ve Coridathymus capitatus (İspanyol kekiği) yer almaktadır.

Türkiye kekik ihracatın da özellikle son 10 yılda belirgin bir artış gözlenmiştir. Kullanılan kısımları; dallı çiçekli tepe ve yapraklarıdır. Kimya sanayide, yemeklerde sos ve salatalarda içecek olarak çok yaygın kullanım alanlarına sahiptir. İzmir kekiğinin ıslah edilerek geliştirilen tescilli iki çeşidi bulunmaktadır. Bunlar Ceylan-2002 ve Tayşi 2002 çeşitleridir. Kekik daha çok baharat olarak kullanılmakla birlikte uçucu yağının thymol ve cavaracrol içermesi nedeniyle eczacılık ve parfümeri sanayinde de kullanılmaktadır.

Kekik çok yıllık bir bitki olup ekonomik ömrü 7 yıldır. İzmir kekiği tohumdan üretilen bir bitkidir.

1- İKLİM VE TOPRAK İSTEKLERİ:

Akdeniz bölgesine ait bir bitki olmasına rağmen soğuklara dayanabilen bir bitkidir. Toprak yönünden fazla seçici değildir. Eğimli arazilerde yapılması tavsiye edilir.

2- TOPRAK HAZIRLIĞI:

Sonbaharlarda 15-20cm ilkbaharlarda ise fide döneminden önce 10-15cm yüzlek sürülür. Ardından diskaro ve rotavatör gibi toprak işleme aletleri ile toprak hazırlanır.

3- FİDE YETİŞTİRİLMESİ:

Kekik tohumları çok küçüktür. Bin dane ağırlığı 0,01-0,03 gr. arasındadır. Doğrudan tarlaya ekilerek üretilme imkânı

yok gibidir. Bu nedenle tohumları fideliğe ekip, fide yetiştirme zorunluluğu vardır. Fidelikler tıpkı tütün fidelikleri gibi hazırlanmalıdır. Fidelik boyutları ot alma ve sulama gibi bakım işlerinin kolay yapılabilmesi için 10x1 m. boyutlarında olmalıdır. Fideliklerin eni 1-2 m gereksinimine göre boyu 10-15 m civarında yerden yüksekliği de 15-20 cm olacak şekilde hazırlanır. Fidelğin içeriği 1 ölçek yanmış ahır gübresi homojen bir dağılım için tohum ekiminden önce kum kil vb ile karıştırılarak ekim yapılır. Eylül ayında ekilen tohumlardan yaklaşık 20 gün sonra fidelikler toprak yüzeyine çıkmakta ve soğuklar başlayana kadar belli bir büyüklüğe erişerek soğuklardan etkilenmemektedir. Fidelerde sürekli yapılması gerekli işlerden biriside sulamadır. Tohum ekiminden sonra çimlenmeye kadar fidelik tavını kaybetmeyecek şekilde iki üç günde bir gerekirse her gün sulanmalıdır. Fideliklerin toprak yüzeyine çıkışı başladıktan sonra sulama sayısı azaltılmalı sıcak havalarda aşırı nem ile çökerten hastalığına neden olunmamalıdır.

EKİM: İlimizde fideliklere tohum ekimi Ekim - Aralık ayları arasında yapılmalıdır. Ekimde m2 ye 1,5 gr. tohum atılmalıdır. Fidelikler 40-50 cm. yükseklikte plastik örtü ile örtülmelidir. Fidelik toprağının tavını kaçırmayacak şekilde 2-3 günde bir sulanmalıdır. Sulama çıkışlardan sonra da devam etmelidir.

4- TARLA HAZIRLIĞI VE FİDE DİKİMİ:

Fide dikiminden önce sonbaharda tarla tavlı iken derince sürülmeli daha sonra fide dikim zamanı geldiğinde yüzlek bir sürüm daha yapılmalı diskaro ve rotovatör gibi aletlerle toprak ufalanmalıdır. Fidelikteki fideler 10-15cm kadar büyüdüğünde de tarlaya şaşırtılmalıdır. Fidelerin tarlaya dikimi yağışlardan yararlanılacak şekilde; mümkün olduğu kadar erken (şubat-mart aylarında) yapılmalıdır. Fidelerin tarlaya dikimi tütün dikmede kullanılan fide dikim makinesi gibi alet ekipmanla yapılabileceği gibi elle de yapılabilir. Dikimde sıra arası mesafenin ayarlanmasında yabancı ot mücadelesinin elle veya makine ile yapılabilme olanakları göz önüne alınmalıdır. Dekarda 14-15 bin bitki olacak şekilde sıra arası ve üzeri mesafe ayarlanmalıdır.

Erken ilkbaharda Mart sonu, Nisan başında fideler, 8-10 cm. olunca fidelikten sökülmeli, tarlaya 45 x 15 cm. aralıkla bekletilmeden dikilmelidir. Dikim karık içine tütün veya sebze olduğu gibi plantuvar kullanılarak yapılmalıdır. Dikimden hemen sonra can suyu verilmelidir. İyi bir kekik plantasyonu için, özellikle ilk yıl çapalama ve ot alma gibi bakım işlemlerinin aksatılmadan yapılması gerekmektedir.

İzmir kekiğinde Sonbahar dikimi de yapılabilir. Bu durumda yaz boyunca fideliklerdeki fidelerin bakımına devam edilmeli ve Ekim-Kasım aylarında tarlaya dikilmelidir.

6-GÜBRELEME:

Dikimden önce dekara 6 Kg. P2O5, 6 Kg. K2O saf olarak verilebilir. azotlu gübrenin verime etkisini araştıran çalışmada, gübrenin ikinci yıldan itibaren drog herba miktarına etkili olduğu, verimi önemli derecede artırdığı saptanmıştır. Azotlu gübre iki ya da üç defada verilmelidir. Birinci gübreyi ilkbaharda, ikinci gübre ilk hasattan sonra, üçüncü gübre ise ikinci hasattan sonra verilmelidir. Dikimde ve ilkbaharda fosforlu gübre uygulaması önerilmektedir.

7- PLANTASYONUN BAKIMI:

İzmir kekiğine büyük çapta problem olan karık yöntem veya tava yöntemlerinden biri ile yapılabilir. İzmir kekiği yetiştiriciliğinde karşılaşılan en büyük problem yabancı otlar mücadeledir. İlkbaharda mücadele edilmediğinde yabancı otlar önce gelişmektedir. Onun yararlandığı besin maddelerine ortak olarak ve gölgeleme yaparak hem kekik plantasyonunun daha zayıf büyümesine neden olmakta hem de kaliteyi bozmaktadır.

8-YABANCI OT KONTROLÜ:

Kekik üretiminde en önemli problem yabancı ot kontrolüdür. Yabancı bitkilerden arındırılmış iyi bir kekik tarlasına sahip olmak için dikim öncesi tarlayı yabancı otlardan temizlemek gerekir. Vejetasyon döneminde çıkan yabancı otları ise genel olarak mekanik yöntemle, çapalama ve elle yolma ile yok edilmelidir. Kekikte herhangi hangi bir herbisit (yabancı ot ilaçlarının) kullanımı yasaktır.

9- SULAMA:

İzmir kekiği kurak koşullara dayanıklıdır. Sulama yapılmadan kurak aylarda da yaşamını devam ettirebilir. Ancak yüksek verim elde etmek için yaz aylarında sulanmalıdır. Böylece vejetasyon dönemi boyunca birden fazla biçim yapılabilir.

10- HASAT:

Yüksek yaprak verimi ve uçucu yağ oranı elde etmek için kekik plantasyonu %50 çiçeklendiğinde hasat edilmelidir. Hasat toprak yüzeyinin 10-15cm üzerinde elle biçilerek yapılır. İzmir kekiğinde bir yılda yapılacak biçim sayısı bitkinin yetiştirildiği ekolojiye ve bakım şartlarına bağlı olarak değişmektedir. Bu sayı Ege Bölgesinde bir üretim sezonunda üçe kadar çıkılabilmektedir. 3 biçim yapıldığında 1.biçim Mayıs ayı ortalarında 2.biçim Temmuz sonu 3.biçim Ekim ayı ortalarında yapılmaktadır.